

Otázka: Řecká přírodní filosofie - milétská škola, pythagorejci...

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): ondrackova.l

Řecká přírodní filosofie – rozvíjí se v období Antiky, hledá se arché (prvopočátek), hlavně ontologie → materialismus (svět je z hmoty), hylozoismus (hmota má duši)

- a) starší = milétská
- b) mladší = pythagorejci
- c) Herakleitos z Efesu (soliterní)
- d) eleaté
- e) atomisté

Milétská škola

- Tháles z Milétu

Spočítal výšku pyramidy (změřil délku jejího stínu), tvořil mapy, obchodník

Arché = voda (jasný důkaz - pevnina je obklopena vodou, vodu potřebujeme k přežití, mění skupenství)

- Anaximenés

Arché = vzduch - ten se může zředit = oheň, zahustit = voda, zahustit více = země

→ *4 živly

- Anaximandros

Arché = apeiron - rotuje a díky odstředivé síle se oddělují 4 živly

→ u všech je monismus (teorie 1 látky)

Pythágorejci

- Pythágoras

Matematik (pythagorova věta, odmocniny)

Arché = číslo (- svět je hmota, ale ta hmota se dá vyjádřit počty)

Základní čísla 1- 10 (př. 1 = bod, 2 = přímka, 3 = plocha,....)

Důkaz dokonalosti 10 → 10 prstů, 10 vesmírných sfér,..

Herakleitos z Efesu „temný filosof“ (→ složitější výklady, neměl rád lidi,..)

- Arché = oheň - probíhá věčné vznikání a zanikání
- → 1. Filosofický zákon jednoty a boje protikladů (= co nemá protiklad neexistuje, nemůžeme to ani poznat, protože to neznáme)
- Logos = vyšší síla
- Dialektika = nový způsob myšlení v souvislostech, pohledy z více úhlů

Elejská škola

„Jsoucno je, nejsoucno není“

- Svět je stálý, nemění se
- Musíme věřit jen tomu, co říká rozum neboť smysly klamou
- Zabývají se otázkou gnoseologie - Jak probíhá poznání?

- Parmenidas z Eleje

Vše jsou jen smyslové klamy

- Zenón z Eleje

Aporie - důkazy o tom, že pohyb neexistuje (př. Achilles a želva)

- Xenofanés z Kofolonu

Vyvrací antropomorfismus - říká, že stačí jen 1 Bůh, který je všem (panteismus) a neznáme jeho podobu

Atomisté

- Arché = atom

- Empedokles

Svět je z částíček - vzájemně se spojují a rozpojují - LÁSKA x SVÁR

- Anaxágoras

1. Filosof v Atenách (poté vyhnaný)

Na počátku chaos - ten byl uspořádán vyšší silou (= Nús)

„Nic nelze vědět, nic se nelze naučit, nic není jisté“

- Leukippos

Zákon kauzality - vše má svoji příčinu

- Demokritos „smějící se filosof“

Kmitající atomy s háčky - když se zaháčkují *agregát - mají stejnou kvalitu, jinou kvantitu

Determinace - srážky jsou předem určené

Smysl lidského bytí → Ataraxia - člověk necítí bolest na těle a neklid na duši